

Setmanari entà mainatges e mainades

eth electricicicle

UN ROBÒT VIGILE ERA DISTÀNCIA ENTRE PERSONES

Diuendres,
15 de mai de 2020

Aué,

VOCABULARI

▲ Eth robòt que contrôle qu'es personnes non s'apropen

CI Tà evitar contagis[✉] deth coronavirus, auem d'ester separadi de d'autes personnes. Aumens, auem d'ester a ua distància de dus passi d'adult.[✉] Se hèm espòrt coma córrer o anar en bicicleta, encara mès: auem d'ester separadi coma de cap a cap d'un autobús.

Tà ajudar a seguir aquesta norma, en Singapor[✉] an començat a servir-se d'un robòt. Se tracte d'un robòt que sembla un tipe de gosset. Se ditz Spot, a quate pautes, camine e detecte[✉] çò qu'a ath torn damb ua camèra. Quan ve dues personnes massa apròp, sone un messatge que les rebrembe que s'an de mantier separades.

Peth moment, observaràn com foncione pendent dues setmanes. Se ven qu'ei util, se n'emplegaràn tanben en d'auti parcs. Es inventors diden que gràcies ath robòt non calerà tanti vigilants, que tanben son en perill de contagiar-se en contacte damb era gent.

? Perqué cau mantier era distància entre personnes? | Entà qué servís eth robòt Spot? | Quini avantatges a trabalhar damb robòts?

distància:
separacion.

contagi: pas d'ua malautia d'ua persona a ua auta.

adult: persona grana.

Singapor: país deth sud d'Asia.

detectar: veir, verificar, descorbir.

S'ALONGUE ER ESTAT D'ALARMA

S'a aprovat que dure enquiat 24 de mai

CS Eth dia 14 de març, pera pandèmia deth coronavirus, eth Govèrn espanhòu decretè[✉] er estat d'alarma tà dues setmanes, que s'aprovèc en Congrès des Deputats. Er estat d'alarma servís tà que, deuant des perilhs coma ua epidèmia o ua catastròfa[✉] naturau, eth Govèrn pogue actuar rapidament, per exemple, damb mesures coma eth confinament o en tot barrar comèrci e centres educatius.[✉]

Com qu'eth risc de contagi continuaue, er estat d'alarma s'a anat alongant cada dues setmanes. Mès i a partits politics e govèrns de comunitats autonòmes que pensen qu'eth Govèrn espanhòu aurie d'escotar mès. Diden que quauques mesures sus eth desconfinament les aurie de decidir cada comunitat o les calerie hèr de ua auta manèra.

Per aquerò, ath Govèrn espanhòu li a costat mès tornar a arténher es vòts de besonh entà alongar er estat d'alarma, que durarà aumens enquiat 24 de mai. Per ua auta part, des deth dia 11 de mai i a tres regions catalanes, entre d'autes d'espanholas, qu'an passat ara fasa 1 de desconfinament: Naut Pirenèu e Aran, es Tèrres der Ebre e eth Camp de Tarragona.

Quan s'emplegue er estat d'alarma? | Perqué ara a estat mès compliquat tornar-lo a alongar? | Perqué cres qu'es fases de desconfinament non son iguales pertot? I ès d'acòrd?

estat d'alarma:
situacion de perilh a on eth Govèrn pòt aprovar normes urgentes.

decretar: establir per decret, qu'ei un tipe de lei.

catastròfa: fenomèn que cause nombrosi maus.

centre educatiu:
lòc a on s'estudie.

VOCABULARI

flamenc: audèth de cames longues e primes, de color rosat.

migratori: que migre d'un lòc tà un autre.

umit: qu'a aigua.

shòrden: molestar.

Mès informacion:
<https://bit.ly/2Wx7EGF>

ESPECTACLE FLAMENC

Milàrs de flamencs repòsen en un lac dera Índia

Cada an, en agesta epòca, nombrosi flamencs, que son audèths migratòris, arriben en un lac des entorns de Nòva Bombai, ena Índia. Enguan encara n'an arribat fòrça mès e an creat un polit espectacle tinturat de ròsa. En tot seguir era sua rota abituau, an trobat un lòc umit damb es condicions ideaus entà posar-se: sense umans que les shòrden, damb er aire net de contaminacion e ues aigües clares.

▲ Eth lac, ath costat de Nòva Bombai, damb milàrs de flamencs

Es expèrts diden que s'an trobat agues-tes condicions pr'amor qu'es abitants de Nòva Bombai son confinadi en casa sua a causa deth coronavirus. Aço a provocat que fòrça d'aguesti audèths, que normaument non s'arturarien apròp d'ua ciutat damb tant de tapatge o damb fòrça contaminacion, ara òc qu'ac pòden hèr ben tranquil·ls.

Es flamencs, damb ues plumes que varien entre eth ròsa e er iranja, migren des deth nòrd-oest dera Índia e d'auti païsi der entorn. En Catalunya se pòden observar flamencs enes zònes umides mès granes, coma eth Parc Naturau deth Delta der Ebre.

Qué a passat en un lac de Nòva Bombai? | Perqué i a mès flamencs enguan? | Qué haries tà qu'era gent siguisse mès responsabla?

NON AC LANCEM TOT EN VÀTER

Avís especial pes tovalholes e era haria

Ara qu'èm confinadi en casa, es nòstres costums an variat un shinhanu: hèm mès activitats en casa, coma espòrt en minjador, pintar en balcon o codinar mès. Aço sembla que non a d'auer guaires conseqüències dehòra de casa. Mès, de hèt, òc que n'a, per exemple, eth hilat d'esgots, recep fòrça mès residus qu'abans deth confinament.

▲ Es tovalholes tapen es esgots

Es empreses que gestionen es aigües lordes s'an trobat damb taps enes canonades, provocadi principaument per dus productes, es tovalholes d'un solet usatge e era haria. An provocat problèmes en nombroses comunitats de vesins. En cas des tovalholes umides, se recomane non lançar-les en àter, entà evitar aguesti taps, senon ena papererà.

Passe çò de madeish damb es rèstes de haria, qu'acaben enes canonades e provòquen problèmes. En aguest cas, donc, cau uedar toti es utisi dera codina damb rèstes de haria enes lordères organiques e sacodir-mos-i tanben es mans, eth demantau e es tovalhes abans de lauar-les damb aigua.

Quin ei eth principau problema enes esgots? | Qué mos cau hèr damb es tovalholes umides? | Sabes separar ben era lordèra enes dife-rents continedors? Explica com ac hès.

conseqüència: resultat.

esgot: canalizacion que passe per dejós des carreres e recuelh era aigua lorda des cases.

residu: aquerò que demore de quauquarren dem-pùs de trèir-ne era part que se'n vò profitar.

aigües lordes: aigua emplegada que baishe tàs esgots.

canonada: canèth d'aigua, gas, petròli, etc.

BANKSY E ES NAUI ERÒIS

CI

Banksy ei un artista. Emplegue aguest nòm, mès non se sap qui es en realitat. A diboishi preciosi que s'an hèt famosi per tot eth mon, sustot es que pinte d'amagat enes murs deth carrèr. Soent hèn a pensar sus er amor e era patz, e critiquen era violència.

Ara, Banksy a regalat un diboish a un espitau anglés. Si ve un mainatge que jògue damb ua pipa d'ua infirmièra que pòrta mascareta. Per contra, es pipòts de Batman e Spiderman son en ua paperèra. Ei ua manèra de díder qu'es sanitaris son es vertadèrs eròis que luten contra eth coronavirus.

Banksy deishèc eth diboish damb ua nòta. Didie que daue es gràcies as trabalhadors der espitau peth trabalh que hègen e que demoraue qu'eth diboish les animèssse. An penjat eth quadre en espitau. Era equipa de mètges e infirmiers an dit que son fòrça contenti que les age dedicat aguest diboish tan polit.

De qué tracten era major part des diboishi de Banksy? | Quin diboish acabe de hèr e perqué? | Perqué penses que i a artistes que non vòlen que les coneishen?

VOCABULARI

▲ Presentacion deth diboish en espitau

▢ Mès informacion: <https://bit.ly/2zFh9uA>

ETH RETORN DETH FOTBÒL

CM

Era pandèmia hec a ajornar e suspéner fòrça competicions

Era pandèmia deth coronavirus obliguèc a arturar fòrça competicions esportives. En aguestes competicions se hèn desplaçaments, i a contacte entre jogadors entà entrenar e jogar, e s'amasse a fòrça gent tà veir es partits. Per açò non podien continuar jogant.

▲ Jogadors amb mascareta abans de començar un partit

gis. S'era situacion deth coronavirus ac permet, era liga de fotbòl poderie repréner-se a miei junh e se jogarien es partits suspenudi. Eth basquetbòl non i a prevista cap de data de retorn. Es competicions femenines, per contra, s'an suspenut. Fòrça jogadores de fotbòl e basquetbòl se planhen de qu'es sues ligues s'agen suspenut e es des òmes non.

Quines mesures s'an prenut enes partits de fotbòl que se jòguen en Alemania? | Perqué an protestat es jogadores de fotbòl e basquetbòl? | Ei important que i age public enes competicions esportives? Explica'c.

VOCABULARI

mur: paret gròssa, ampla.

criticar: dar ua opinion dolenta sus bèra causa.

sanitari: persona que trebalhe en sistèma sanitari tà cuedar era salut des personnes.

dedicar: hèr ua causa pensant en quauquarrés en concret.

pandèmia: malautia que s'a contagiad a moltes personnes e en molti païsi.

ajornar: deishar tà mès endeuant, endarrerir.

desplaçament: hèt d'anar d'un lòc tà un autre, de botjar-se.

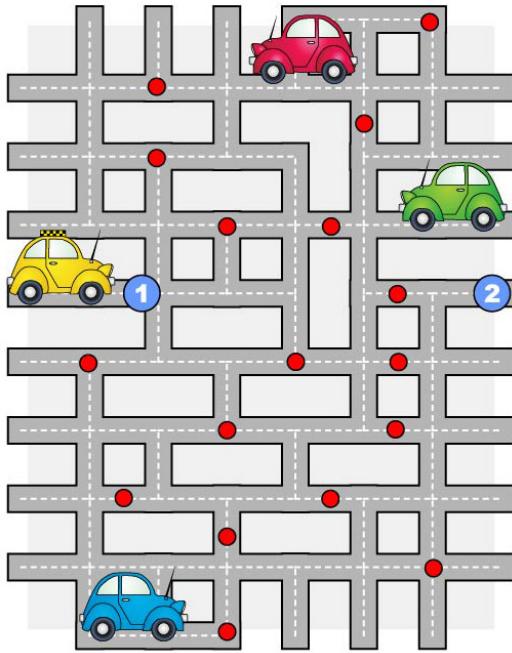
repréner: tornar a hèr ua causa que s'auie arturat.

JUGUEM!

Laberint

Ajuda el taxi a anar del punt 1 al punt 2.

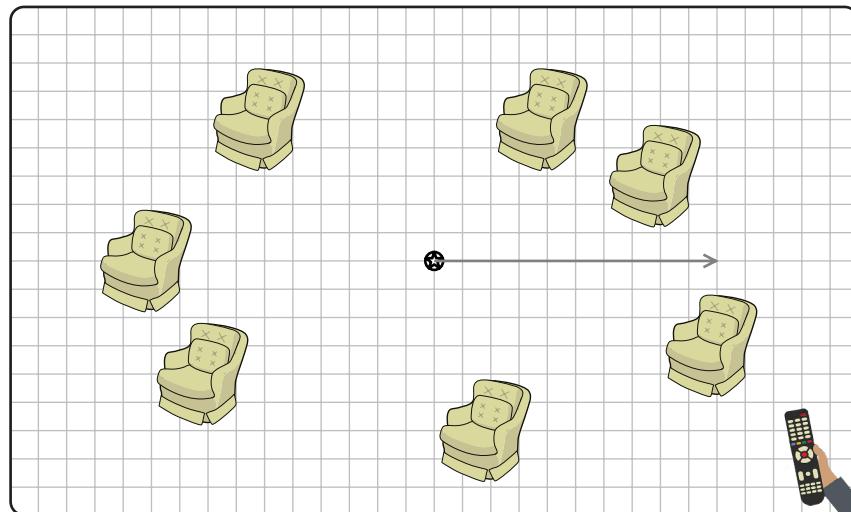
Relaciona

Relaciona els adjetius amb els contraris. Pot haver-hi paraules sense contrari.

agradable	absent
alegre	aspre
ample	darrer
antiquat	desagradable
avar	desconeigut
còmode	estreit
coneigut	gàndul
fosc	generós
gran	incòmode
gras	jove
lliure	malalt
present	modern
primer	nou
sa	ocupat
treballador	trist
vell	fred

Mapa secret

On ha amagat el Pere el comandament a distància del televisor? Troba'l. Completa les operacions de sota per seguir el camí començant des de l'estrella.

1. Ves a la dreta: $19 - \square = 9$	11. Ves a l'esquerra: $\square + 5 = 12$
2. Puja: $\square + 10 = 14$	12. Puja: $\square + 10 = 19$
3. Ves a l'esquerra: $\square + 3 = 7$	13. Ves a la dreta: $14 - 10 = \square$
4. Baixa: $6 + \square = 9$	14. Baixa: $12 - \square = 2$
5. Ves a l'esquerra: $\square + 6 = 8$	15. Ves a la dreta: $10 + \square = 19$
6. Baixa: $11 - 3 = \square$	16. Puja: $10 + \square = 16$
7. Ves a la dreta: $11 - 6 = \square$	17. Ves a la dreta: $9 - 3 = \square$
8. Puja: $14 - 8 = \square$	18. Baixa: $12 - \square = 5$
9. Ves a l'esquerra: $\square + 2 = 12$	19. Ves a l'esquerra: $9 - \square = 6$
10. Baixa: $\square + 8 = 10$	20. Puja: $7 + \square = 15$

Camí secret

Troba el camí secret per arribar al resultat.

7	16	17	2
19	5	15	18
8	3	1	10
20	11	4	9

63

15	2	11	18
14	3	19	12
17	20	9	4
8	10	5	6

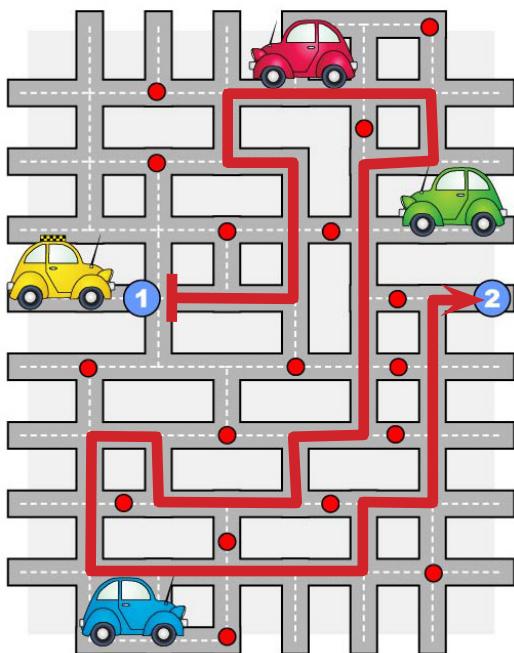
69

SOLUCIONS N. 167

Laberint

Ajuda el taxi a anar del punt 1 al punt 2.

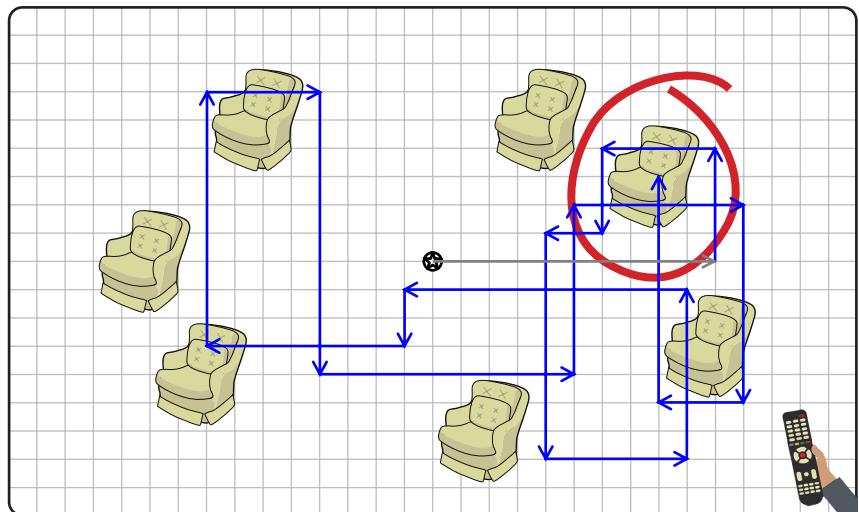
Relaciona

Relaciona els adjetius amb els contraris. Pot haver-hi paraules sense contrari.

agradable	→ absent
alegre	→ aspre
ample	→ darrer
antiquat	→ desagradable
avar	→ desconegut
còmode	→ estret
coneugut	→ gandul
fosc	→ generós
gran	→ incòmode
gras	→ jove
lliure	→ malalt
present	→ modern
primer	→ nou
sa	→ ocupat
treballador	→ trist
vell	→ fred

Mapa secret

On ha amagat el Pere el comandament a distància del televisor? Troba'l. Completa les operacions de sota per seguir el camí començant des de l'estrella.

1. Ves a la dreta: $19 - \boxed{10} = 9$	11. Ves a l'esquerra: $\boxed{7} + 5 = 12$
2. Puja: $\boxed{4} + 10 = 14$	12. Puja: $\boxed{9} + 10 = 19$
3. Ves a l'esquerra: $\boxed{4} + 3 = 7$	13. Ves a la dreta: $14 - 10 = \boxed{4}$
4. Baixa: $6 + \boxed{3} = 9$	14. Baixa: $12 - \boxed{10} = 2$
5. Ves a l'esquerra: $\boxed{2} + 6 = 8$	15. Ves a la dreta: $10 + \boxed{9} = 19$
6. Baixa: $11 - 3 = \boxed{8}$	16. Puja: $10 + \boxed{6} = 16$
7. Ves a la dreta: $11 - 6 = \boxed{5}$	17. Ves a la dreta: $9 - 3 = \boxed{6}$
8. Puja: $14 - 8 = \boxed{6}$	18. Baixa: $12 - \boxed{7} = 5$
9. Ves a l'esquerra: $\boxed{10} + 2 = 12$	19. Ves a l'esquerra: $9 - \boxed{3} = 6$
10. Baixa: $\boxed{2} + 8 = 10$	20. Puja: $7 + \boxed{8} = 15$

Camí secret

Troba el camí secret per arribar al resultat.

